

KYSYMYKSET KOMISSIION JÄSENEHDOKKAALLE**Marta KOS****Laajentumisasiat****1. Yleinen pätevyys, sitoutuminen Euroopan asiaan ja henkilökohtainen riippumattomuus**

Mitä pätevyyttenne ja työkokemuksenne osa-alueita pidätte erityisen merkittävänä tulevaa komission jäsenen tehtävää ja Euroopan unionin yleisen edun edistämistä ajatellen varsinkin vastuualueellanne? Miten aiotte osallistua komission poliittisten suuntaviivojen täytäntöönpanoon? Miten aiotte toteuttaa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja ottaa sukupuolinäkökulman huomioon kaikilla vastuullanne olevilla poliittikanaloilla? Miten aiotte toteuttaa nuorisopolitiikan valtavirtaistamista?

Mitä takeita riippumattomuudestanne voitte antaa Euroopan parlamentille ja miten varmistatte, ettei mikään aiempi, nykyinen tai tuleva toimintanne aseta kyseenalaiseksi tehtävienne hoitoa komissiossa?

Tähänastinen työni ja henkilökohtainen elämäkokemukseni, sisäinen motivaationi ja sitoutumiseni Euroopan asiaan luovat vankan pohjan työlleni tulevana laajentumisasioista vastaavana komissaarina.

Olen 35 vuoden ajan toiminut menestyksekkäästi erilaisissa johtotehtävissä politiikan ja kansalaisyhteiskunnan aloilla sekä yksityisellä sektorilla. Olen saanut useita palkintoja ja kunnianosoituksia työstäni lähettiläänä (vuoden 2016 suurlähettiläs Saksassa ja Saksan liittotasavallan ansiomerkkien suurristi) sekä ansioistani johtamiskoulutuksen ja viestinnän aloilla.

Ammatillinen toimintani on aina liittynyt läheisesti eurooppalaisiin arvoihin, vapauteen ja demokratiaan, oikeuteen, osallisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon. Henkilökohtainen sitoutumiseni niihin perustuu jo lapsuudessani omaksumiini arvoihin. Keskinäinen kunnioitus ja toisten huomioon ottaminen, sitoumuksista kiinni pitäminen ja henkilökohtainen vastuu olivat keskeisiä arvoja perheessämme ja suhteissamme paikallisyhteisöömme.

Toimiessani Slovenian hallituksen viestintäviraston johtajana ja hallituksen tiedottajana olin mukana käynnistämässä laaja-alaista kampanjaa, jolla tuettiin Slovenian yhdentymistä EU:hun. Kampanjan motto ”Koti Euroopassa” kuvasti sitä, että olemme aina tunteneet itsemme eurooppalaisiksi ja että virallisen EU-jäsenyyden myötä saisimme Euroopasta kaipaamamme yhteisen kodin muiden eurooppalaisten kanssa.

Vahva kiinnostukseni ja sitoutumiseni Euroopan yhdentymiseen jatkui, kun toimin Slovenian kauppa- ja teollisuuskamarin varapuheenjohtajana ja tuin työlläni maan liittymispyrkimyksiä auttamalla yrityksiä valmistautumaan EU:n sisämarkkinoihin.

Olen myös osoittanut taitoni eurooppalaisten arvojen ja ideoiden edistäjänä toimiessani seitsemän vuoden ajan suurlähettiläänä Saksassa ja Sveitsissä. Berliinin-vuosinani olin tiiviisti mukana Berliinin prosessissa, jolla lisättiin kuuden Länsi-Balkanin maan keskinäistä yhteistyötä.

Koska olen henkilökohtaisesti kokenut EU-kansalaisuuden hyödyt, ymmärrän hyvin, miksi myös EU:n jäseneksi pyrkivien maiden kansalaiset haluavat liittyä unionin eurooppalaiseen perheeseen. Tiedän myös, millaisia monimutkaisia sisäisiä prosesseja näiden maiden on toteutettava, jotta ne voivat muuttua ja mukautua ja päästä EU:n jäseniksi.

EU:n arvot ja tavoitteet, jotka vahvistetaan Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, ovat minulle perustavanlaatuisia. Näiden EU:n tavoitteiden mukaisesti aion komissaarina aina edistää kansalaisten hyvinvointia, torjua sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää, työskennellä

sellaisen kestäväen kehityksen hyväksi, jossa ei unohdeta ihmisiä, sekä kunnioittaa kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta. Olen hyvin ylpeä siitä, että sloveeni on yksi EU:n 24 virallisesta kielestä.

Henkilö- ja työhistoriani on osoitus riippumattomuudestani, rehellisyydestäni ja uskollisuudestani EU:n arvoille. Koko urani ajan, esimerkiksi työssäni riippumattomana journalistina kansallisen ja kansainvälisen valtaviestintämedian palveluksessa, diplomaattina ja yksityisellä sektorilla, peruseriaatteistani ovat olleet lahjomattomuus, uskollisuus ja riippumattomuus. Pidän kiinni sitoumuksistani näihin periaatteisiin, jos saan ottaa vastuulleni komissaarin tehtävät. Käytän kykyjäni ja sitoutumistani Euroopan unionin ja kaikkien sen kansalaisten hyväksi.

Jos nimitykseni vahvistetaan, pidän laajentumisasioista vastaavana komissaarina henkilökohtaisena velvollisuutenani tukea laajentumiskehityksen uutta lisäpöytäkirjaa, johon uuden komission puheenjohtajaksi valitun Ursula von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa ja Eurooppa-neuvoston 27. kesäkuuta hyväksymässä strategisessa ohjelmassa 2024–2029 kiinnitetään huomiota. Noudatan täysin periaatetta, jonka mukaan laajentuminen on ansioihin perustuva prosessi, joka määräytyy kunkin maan edistymistahdin mukaan, ja uudistukset on aloitettava perusasioista. Jäsenyyteen ei ole oikoteitä. Pyrin varmistamaan, että jokaista ehdokasmaata ja mahdollista ehdokasmaata kohdellaan oikeudenmukaisesti ja arvioidaan samojen kriteerien perusteella siten, että edistyminen riippuu kunkin maan yksilöllisistä ansioista. Aion siis kohdella tasapuolisesti kaikkia niitä maita, jotka nyt pyrkivät EU:n jäseniksi.

Aion edistää jatkuvaa ja kestävää tukea Ukrainalle yhdessä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan kanssa. Aion täysipainoisesti hyödyntää liittymistä valmistelevan tukivälineen, Ukrainan tukivälineen ja Länsi-Balkanin kasvusuunnitelman kaikkia mahdollisuuksia strategisella tavalla. Aion panostaa alueelliseen integraatioon, hyviin naapurisuhteisiin ja sovitteluun sekä edistää kahdenvälisen riitojen ratkaisua.

Toimeksiantokirjeeni mukaisesti aion johtaa sellaisen viestintästrategian valmistelua, joka suunnataan ehdokasmaiden ja EU:n kansalaisille ja sidosryhmille ja jossa keskitytään antamaan selkeää tietoa laajentumispolitiikan ja liittymisprosessin tavoitteista.

Olen valmis tekemään yhteistyötä muiden komission kollegion jäsenten kanssa ennen laajentumista laadittavien politiikan uudelleentarkastelujen ja monivuotisen rahoituskehityksen valmistelussa laajempaa ja kunnianhimoista uudistusohjelmaa edistääkseni, jotta EU on valmis laajentumiseen.

Venäjän ilman provokaatiota aloittama sota Ukrainaa vastaan on perusteeton ja laitton hyökkäys suvereenia kansakuntaa, sen alueellista koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta kohtaan. Ukraina taistelee joka päivä meidänkin vapautemme puolesta, ja minä puolestani sitoudun työskentelemään Ukrainan vapauden puolesta muun muassa tukemalla sen valmistautumista EU:hun liittymiseen.

Toimeksiantokirjeeni mukaisesti aion johtaa komission jatkuvaa ja kestävää tukea Ukrainalle. Olen vahvasti sitoutunut tähän työhön, jota jatkan Ukrainalle tähän mennessä annetun ennennäkemättömän tuen pohjalta. Tämä edellyttää, että elpymistä tukeva rahoitusapu on vastaisuudessaakin sidottu tarvittaviin uudistuksiin, jotta Ukrainan talous voidaan saada elpymään ja jotta maata voidaan auttaa sen liittymisvalmisteluissa.

Jatkamme Ukrainan tukemista jatkamalla Ukrainan tukivälineen täytäntöönpanoa ja Ukraina-suunnitelmaan liittyviä uudistuksia sekä edistämällä Ukrainan jälleenrakentamista yhteistyössä kumppaneidemme kanssa ja Ukrainan tuen lahjoittajien foorumin kautta.

Kun otetaan huomioon tuen laajuus ja kattavuus tässä huomattavan epävarmassa tilanteessa, painotan, että EU:n varojen käyttö edellyttää vastaisuudessaakin erittäin korkeatasoista valvontaa, vastuuvollisuutta ja avoimuutta samoin kuin tehokasta viestintää kansalaisille niin EU:ssa kuin Ukrainassa tuen tuomista molemminpuolisista hyödyistä.

EU:n seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan yleisarvioinnin yhteydessä aion tiiviissä yhteistyössä muiden komission kollegion jäsenten kanssa tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja siihen, miten Ukrainalle annettavaa tukea voidaan jatkaa vuoden 2027 jälkeisellä kaudella.

EU:n itäisillä lähialueilla tärkeimpänä painopisteenä olisi oltava Ukrainan ja Moldovan sitouttaminen EU-jäsenysprosessiin ja sen varmistaminen, että myös Georgia voi edetä tiellään kohti EU-jäsenyyttä.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion laajentumisasioista vastaavana komission jäsenenä yhdessä korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa laatia ja koordinoita toimia, joilla tuetaan kaikkia Etelä-Kaukasian maita ja pyritään luomaan uusi yleinen strategiakehys Mustallemerelelle.

Minulla on Ona Ve – She Knows -liikkeen puheenjohtajana pitkäaikainen kokemus sukupuolten tasa-arvon edistämistyöstä. Sen pohjalta katson voivani varmistaa näiden EU:n politiikkojen tehokkaan täytäntöönpanon EU:n jäseneksi pyrkivissä maissa. Pyrin lisäämään naisten vaikutusmahdollisuuksia poliittisessa elämässä ja kannustamaan kaikkia niitä, jotka ovat jo nyt politiikan johtotehtävissä, esimerkiksi hyödyntämällä epävirallisia verkostoja kaikissa EU:n laajentumismaissa.

Olen vakaasti sitoutunut edistämään sukupuolten tasa-arvon periaatteen soveltamista kaikessa työssäni sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian 2020–2025 ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan EU:n kolmannen toimintasuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Aion varmistaa, että sukupuolten tasa-arvo ja osallistavuus valtavirtaistetaan vastuualueeseeni kuuluvan rahoitustuen täytäntöönpanossa ja että sukupuolten tasa-arvonäkökulma ohjaa edelleen toimiamme niiden alustavasta määrittelystä aina täytäntöönpanoon saakka.

Aion tukea nuoria kaikin mahdollisin tavoin, koska uskon vakaasti, että nuori sukupolvi on paitsi tulevaisuutemme myös jo nykypäivän tärkeä tekijä. EU:n on voitettava nuorten sukupolvien kannatus ja luottamus naapurimaissaan samalla tavalla kuin se teki Sloveniassa ennen maan liittymistä unioniin vuonna 2004. Nuorten on myös voitava suhtautua tulevaisuuteen toiveikkaasti ja luottavaisesti. Nuoriin investoiminen on tämän vuoksi yksi toimikauteni prioriteeteista vuoden 2022 nuorisotoimintasuunnitelman mukaisesti.

Nuorten tulevaisuuteen liittyviä haasteita, kuten aivovuotoa, pyritään ratkomaan Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen, Ukrainan tukivälineen ja Moldovan uudistus- ja kasvutukivälineen avulla. Niissä panostetaan jo nyt nuorten uudelleen- ja täydennyskoulutukseen. Lisäksi aion jatkaa nuorisotakuujärjestelmän käyttöönoton tukemista.

Jos saan komissaarin tehtävät vastuulleni, jatkan yhteistyötä EU:n itäisiin naapurimaihin ja Länsi-Balkanin maihin perustetun nuorten Eurooppa-lähettiläiden verkoston kanssa, jotta EU:n ja sen hyötyjen tuntemus lisääntyisi näissä maissa. Toimeksiantokirjeeni mukaisesti aion myös nopeasti alkaa järjestää ensimmäisiä vuotuisia politiikkavuoropuheluita nuorten kanssa. Ne on tarkoitus järjestää toimikauteni ensimmäisen sadan päivän kuluessa.

2. Vastuualueen hoito ja yhteistyö Euroopan parlamentin kanssa

Sitoudutteko tiedottamaan parlamentille asianmukaisesti toimistanne ja yksikköjenne toimista? Miten katsotte olevanne vastuussa parlamentille?

Millä tavoin olette valmis sitoutumaan yhteydenpitoon parlamentin kanssa ja läsnäoloon parlamentissa sekä valiokunnissa että täysistunnossa sekä avoimuuteen, yhteistyöhön ja parlamentin kantojen ja lainsäädäntöaloitteita koskevien pyyntöjen tehokkaaseen seurantaan? Oletteko valmis antamaan suunnitteilla olevia aloitteita ja käynnissä olevia menettelyitä koskevia ajankohtaisia tietoja ja asiakirjoja parlamentille tasaveroisesti neuvoston kanssa?

Jos nimitykseni vahvistetaan, käyn laajentumisasioista vastaavana komission jäsenenä tiivistä ja säännöllistä vuoropuhelua Euroopan parlamentin kanssa kaikista vastuualueeseeni kuuluvista kysymyksistä. Tämä on erityisen tärkeää nyt, kun EU:n laajentumisnäkökulmat ovat saaneet uutta pontta, sekä laajemmassa geopoliittisessä tilanteessa, jolle on ominaista huomattava epävakaus ja epävarmuus. Tämä edellyttää yhteisiä ponnisteluja ja tiivistä yhteistyötä kaikkien toimielinten ja toimijoiden välillä.

Sitoudun ylläpitämään vahvoja, avoimia ja rakentavia suhteita Euroopan parlamenttiin ja tiedän, että olen vastuussa sen vaaleilla valituille jäsenille, jotka edustavat 450 miljoonaa EU-kansalaista. Tehokas yhteistyö parlamentin ja sen jäsenten kanssa on olennaisen tärkeää, jotta voin toimia laajentumisasioista vastaavana komission jäsenenä. Euroopan parlamenttihan edustaa kaikkien EU-maiden kansalaisten yleistä mielipidettä, joten kuuntelen teidän ääntänne ja otan kantanne huomioon työssäni. Tämä edellyttää avointa vuoropuhelua ja tiivistä yhteistyötä parlamentin kanssa, kun edistämme EU:n laajentumisohjelmaa.

Tunnustan Euroopan parlamentin ratkaisevan tärkeän roolin EU:n toimielinjärjestelmässä, ja olen sitoutunut tekemään täysipainoista yhteistyötä parlamentin jäsenten kanssa kaikissa päätöksentekoprosessin vaiheissa. Toimielinten välinen tasapaino on olennaisen tärkeä. Komissaarien vastuuvollisuus parlamentille ei ole pelkästään menettelytapavaatimus vaan demokraattisen legitimitetin ja avoimuuden perustekijä.

Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvatukivälineen, Ukrainan tukivälineen ja Moldovan uudistus- ja kasvatukivälineen äskettäinen perustaminen on esimerkki siitä, että parlamentti on valmis toimimaan ripeästi tilanteen niin vaatiessa. Sitoudun ylläpitämään tätä yhteistyöhön perustuvaa toimintatapaa ja tunnen jaetun vastuunne aikatauluvaatimukset. Sitoudun toimimaan avoimuuden, luottamuksen ja yhteisvastuun hengessä. Lupaan tiedottaa säännöllisesti Euroopan parlamentille liittymisprosessien tilanteesta ja käydä avointa keskustelua. Pyrin ottamaan Euroopan parlamentin näkemykset huomioon käsitellessäni tärkeitä poliittisia kysymyksiä, sillä uskon vakaasti, että vain näin pystytään valmistamaan ehdokasmaita EU:hun liittymiseen.

Sitoudun saapumaan parlamentin täysistuntoihin ja vastuualueeseeni liittyvien valiokuntien kokouksiin, jotta saan ajantasaisia tietoja vastuualueeseeni kuuluvista keskeisistä aloitteista, ja varmistan, että parlamentti saa tarvitsemansa tiedot ennen tärkeitä päätöksiä tai neuvotteluja. Tämä toteutetaan oikeudellisen kehyksen mukaisesti noudattaen toimielinten välisen tasapainon periaatetta. Samaten lupaan kunnioittaa täysimääräisesti parlamentin ja neuvoston tehtävänjakoa, myös lainsäädäntövallan käyttäjinä, erityisesti valmistellessamme tulevia lainsäädäntömenettelyitä ja rahoitusvälineitä.

Olen läsnä parlamentin valiokuntien, esimerkiksi ulkoasiainvaliokunnan, vastuualueeseeni liittyvissä kokouksissa ja täysistuntokeskusteluissa. Osallistun myös kolmikantokokouksiin ja keskeisiin neuvotteluihin ja pidän yllä suoria yhteyksiä parlamentin jäseniin edistääkseni jatkuvaa vuoropuhelua.

Toimintaani komissaarina ohjaa avoimuus. Parlamentille tiedotetaan tasavertaisesti neuvoston kanssa aina, kun lainsäädäntö sitä edellyttää, muun muassa Ukrainan, Länsi-Balkanin ja Moldovan tukivälineisiin liittyvistä asioista. Olen myös valmis raportoimaan parlamentille ja toimittamaan tietoja näiden välineiden täytäntöönpanosta niitä koskevissa asetuksissa säädettyjen säännöllisten vuoropuhelujen yhteydessä sekä liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA III) Euroopan parlamentin kanssa käytävän korkean tason geopoliittisen vuoropuhelun yhteydessä.

Lupaan vastata nopeasti ja kattavasti parlamentin päätöslauselmiin ja kysymyksiin. Uuden komission puheenjohtajaksi valitun Ursula von der Leyenin tapaan tuen Euroopan parlamentin roolia lainsäädäntöaloitteiden käynnistämässä ja muotoilussa ja lupaan antaa virallisen vastauksen parlamentin päätöslauselmiin säädettyssä kolmen kuukauden määräajassa. Aion tehdä tiivistä yhteistyötä vastuualueeseeni liittyvien parlamentin valiokuntien kanssa prosessin kaikissa vaiheissa, erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla annettujen päätöslauselmien osalta, ja varmistan kattavat ja oikea-aikaiset jatkotoimet.

Lopuksi haluaisin todeta, että parlamentilla on keskeinen rooli demokratian tukemisessa maailmanlaajuisesti ja erityisesti EU:n naapuri- ja laajentumisalueilla. Sitoudun tekemään tiivistä yhteistyötä parlamentin kanssa demokratian tukemisessa, erityisesti vaalitarkkailuvaltuuskuntien suositusten mukaisissa jatkotoimissa. Ne ovat ratkaisevan tärkeitä, kun tavoitteena on demokraattisten normien edistäminen ja poliittisen vakauden varmistaminen kumppanimaissa. Pyrin maksimoimaan EU:n vaikutuksen varmistamalla näiden valtuuskuntien suositusten edellyttämät koordinoitut ja johdonmukaiset jatkotoimet.

Jos saan mahdollisuuden toimia laajentumisasioista vastaavana komission jäsenenä, aion tehdä tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa, jotta pystymme välittämään eurooppalaiset arvomme naapurimaille korostaen demokratian, ihmisoikeuksien, osallistavuuden ja tasa-arvon merkitystä. Naisten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen sosiaalisessa ja poliittisessä elämässä on yhteinen asiamme. Haluan myös hyödyntää Euroopan parlamentin jäsenten asiantuntemusta alueellisen yhdentymisen, naapurisuhteiden ja erityisesti sovittelun alalla.

Haluan ottaa Euroopan parlamentin jäsenet aktiivisesti mukaan tiedotuskampanjaan, jolla varmistetaan, että laajentumisen eduista tiedotetaan selkeästi EU:n kansalaisille ja sidosryhmille sekä laajentumisprosessissa mukana olevien maiden kansalaisille. Tähän sisältyy osallistuminen yhdessä asiaa koskeviin julkisiin tapahtumiin ja kampanjoihin.

Ulkoasiainvaliokunnan kysymykset

3. Poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029 todetaan laajentumisesta, että on moraalisesti, poliittisesti ja geostrategisesti välttämätöntä täydentää unioniamme. Komission päätöksentekoprosesseihin puuttumatta mitkä olisivat konkreettiset painopisteenne ja tavoitteenne/päämääränne laajentumisasioita koskevalla vastuualueella lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä toimikautenne aikana ja mikä on näkemysenne siitä, miten laajentumispolitiikkaa ja itäistä naapurustoa koskevat tehtävät jakautuvat Teidän ja varapuheenjohtajan / korkean edustajan kesken ja miten teidän roolinne täydentävät toisiaan? Mitkä ovat mielestänne näiden painopisteiden ja tavoitteiden saavuttamista vaikeuttavat tärkeimmät (kansainväliset, alueelliset, kahdenväliset, institutionaaliset jne.) haasteet, ja miten aiotte ratkaista ne sekä tehostaa riittävästi EU:n viestintästrategiaa etenkin EU:ta koskevien väärin narratiivien ja disinformaation torjumiseksi?

Nykyinen geopoliittinen tilanne on nostanut laajentumisen EU:n poliittisen asialistan kärkeen ja lisännyt laajentumispolitiikan merkitystä yhtenä rauhan, vapauden ja vaurauden pääveturina Euroopassa. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, keskeisenä tavoitteenani on tehdä tiivistä yhteistyötä laajentumiskumppanien kanssa auttaakseni kutakin niistä edistymään EU-jäsenyysspyrkimyksissään omien tavoitteidensa ja poliittisen sitoutumisensa mukaisesti. Tässä työssä aion hyödyntää kaikkia käytettävissäni olevia keinoja, ja koska laajentuminen on koko komission asia, aion edistää sitä läheisessä yhteistyössä muiden komission kollegion jäsenten, erityisesti korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa. Haluan myös tukea prosessia, jolla varmistetaan, että EU on valmis ottamaan vastaan uusia jäseniä, erityisesti laajentumista edeltävien politiikan uudelleentarkastelujen tekoa.

Jos nimitykseni laajentumisasioista vastaavaksi komissaariksi vahvistetaan, sitoudun tulevien viiden vuoden aikana saattamaan mahdollisimman monta laajentumisprosessissa mukana olevaa maata siihen pisteeseen, että ne ovat täysin valmiita täyttämään EU-jäsenyyden velvoitteet ja ovat saattaneet liittymisneuvottelut päätökseen. Tämä antaisi vahvan signaalin EU:n sitoutumisesta laajentumiseen ja vakuuttaisi kumppanit siitä, että EU pitää lupauksensa. Ansioihin perustuvan lähestymistavan on kuitenkin aina pysyttävä ohjaavana periaatteena. Tämä on olennaisen tärkeää uskottavan ja kestäväen laajentumisprosessin kannalta. Lyhyellä aikavälillä aion keskittyä tukemaan kaikkien ehdokasmaiden etenemistä liittymisprosessissa. Käytännössä tähän sisältyisi esimerkiksi neuvottelulukujen sulkeminen Montenegron kanssa käytävissä neuvotteluissa, jäljellä olevien temaattisten kokonaisuusien avaaminen Albanian kanssa käytävissä neuvotteluissa ja perusasioiden temaattisen kokonaisuuden avaaminen Pohjois-Makedonian, Ukrainan ja Moldovan kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Aion kiinnittää erityistä huomiota perusasioissa edistymiseen, sillä niillä on keskeinen rooli neuvottelujen etenemistahdin määrätymisessä. Aion tukea laajentumiskumppaneita sen varmistamisessa, että tällä alalla tarvittavat uudistukset ilmentävät kestävä ja peruuttamatonta sitoutumista demokraattiseen hallintotapaan ja oikeusvaltioperiaatteeseen, muun muassa korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Toimikauteni keskeisiin painopisteisiin kuuluu myös sen varmistaminen, että Ukraina saa jatkuvaa tukea matkallaan kohti EU-jäsenyyttä. Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta Ukraina on edistynyt merkittävästi instituutioidensa ja sääntelykehyksensä uudistamisessa. Aion hyödyntää Ukrainan tukivälinettä täysimääräisesti tukeakseni Ukrainan talouden elpymistä, julkisia ja yksityisiä investointeja ja poliittista lähentymistä EU:hun. Suurin osa rahoituksesta sidotaan edistymiseen keskeisissä uudistuksissa, jotka ovat myös ratkaisevan tärkeitä talouden kasvun ja elpymisen sekä jälleenrakentamisen kannalta. Aion tehdä tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa, jotta se voi pysyä näiden uudistusten aikataulussa, kiinnittäen samalla tiiviisti huomiota EU:n taloudellisten etujen suojeluun.

Aion myös edistää laajentumisprosessissa mukana olevien maiden asteittaista yhdentymistä EU:n talouden avainaloihin. Aion hyödyntää täysimääräisesti uusia välineitä, kuten Ukrainan tukivälinettä, Länsi-Balkanin kasvusuunnitelmaa ja Turkin investointijärjestelyä sekä tulevaa Moldovan tukivälinettä, kunhan lainsäädäntövallan käyttäjät ovat hyväksyneet sen. On myös erittäin tärkeää, että Ukrainan, Moldovan ja Georgian kanssa muodostettujen pitkälle menevien ja laaja-alaisten vapaakauppa-alueiden tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään täysipainoisesti. Näin nämä laajentumiskumppanit voivat jo ennen EU:hun liittymistä saada konkreettisia etuja EU-jäsenyydestä tietyillä aloilla, joilla sääntelyn lähentäminen on edennyt riittävästi, mikä helpottaa yhdentymisprosessia.

Laajentumisprosessin esteiden purkaminen on toimikauteni keskeisiä tehtäviä. Kahdenväliset kysymykset niin ehdokasmaiden välillä kuin niiden ja EU:n jäsenvaltioiden kesken ovat aiemmin aiheuttaneet merkittäviä viivästyksiä. Tällaisten kiistojen taustalla olevien näkökantojen oikeutusta ei ole syytä kiistää, mutta kiistoihin on

puututtava nopeasti, jottei maiden edistyminen esty ja prosessin uskottavuus heikkene. Aion selvittää käytettävissä olevia keinoja ja tehdä yhteistyötä korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa ratkaisujen löytämiseksi. Länsi-Balkanilla alueellinen yhteistyö on olennainen osa vakautus- ja assosiaatiosopimuksia, ja se on myös kasvusuunnitelman ytimessä. Uskon, että maiden EU-jäsenyysspyrkimyksiin keskittyminen, asteittainen yhdyntyminen EU:hun kasvusuunnitelman avulla ja alueelliset aloitteet, kuten yhteiset alueelliset markkinat, voivat toimia kannustimina, joilla edistetään alueen yhteenkuuluvuutta, sopusointua ja vanhojen ongelmien ratkaisemista.

Kun otetaan huomioon viimeaikaiset kehityskulut ja itäisten naapurialueiden monimutkainen dynamiikka, on ratkaisevan tärkeää, että kumppanuutemme tämän alueen kanssa on tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää eriytettyä lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon muuttuvat realiteetit. Ukrainan ja Moldovan kanssa käytävien liittymisneuvottelujen on edistytävä. Moldovan kasvusuunnitelman onnistunut täytäntöönpano – jos lainsäädäntövallan käyttäjät hyväksyvät suunnitelmaa koskevan tukivälineen – on erittäin tärkeää, jotta maata voidaan tukea muun muassa sen liittymisohjelman toteuttamisessa. EU:n ja Georgian suhteiden tulevaisuus riippuu Georgian hallinnon toimista. Olen valmis toimimaan, jos ja kun Georgia päättää palata tielleen kohti EU-jäsenyyttä, ja olen myös valmis tukemaan Valko-Venäjän poliittista siirtymää, kun olosuhteet sen sallivat. Aion myös edelleen kannustaa ja tukea niitä, jotka haluavat maalleen vapaan ja demokraattisen tulevaisuuden.

Etelä-Kaukasian osalta aion jatkaa Armenian palautumis- ja kasvusuunnitelman täytäntöönpanoa tukeakseni maan hallituksen kanssa perustettua uutta kumppanuutta avustusten ja investointien vipuvaikutuksen kautta. Aion tehdä tiivistä yhteistyötä EU-maiden ja tulevan muuttoliike- ja sisäasioista vastaavan komission jäsenen kanssa Armenian kanssa käytävissä viisumivapautta koskevissa neuvotteluissa. Azerbaidžanin suhteen ehdotan, että toimissa keskitytään energiaturvallisuuteen, yhteenliitettävyyteen ja talouskehitykseen sekä jatketaan samalla ihmisoikeuksiin ja oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien tavoitteiden edistämistä yhdessä korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa. Aion tehdä yhteistyötä sekä Armenian että Azerbaidžanin kanssa rauhanprosessin tukemiseksi, vakauden ja rauhan edistämiseksi niitä laajemmalla naapurialueella ja tiiviimmän yhteistyön käynnistämiseksi alueellisten yhteyksien alalla. Aion myös tiiviissä yhteistyössä korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa laatia johdonmukaisen Mustanmeren strategian, jonka puitteissa aion edistää keskeisten infrastruktuurihankkeiden toteuttamista alueen energiavarmuuden ja digitaalisten yhteyksien parantamiseksi. Huomiota on kiinnitettävä myös alueen turvallisuushaasteisiin, joita Venäjän sotilaallinen toiminta pahentaa. Panostan kaikkien tämän alueen maiden suhteen kansalaisyhteiskuntaan ja jatkan myös tukeamme Venäjän kansalaisyhteiskunnalle, ihmisoikeuksien puolustajille ja riippumattomille tiedotusvälineille.

Jatkan yhdessä korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa yhteistyötä Turkin kanssa, joka on ehdokasmaa ja EU:n kumppani. Vaikka liittymisneuvottelut ovat olleet pysähdyksissä vuodesta 2018, on yhteisen edun mukaista lisätä yhteistyötä politiikan, talouden ja kaupan aloilla. Tämä yhteistyö edellyttää Turkilta rakentavia toimia oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien toteutumisen epäkohtien suhteen. Sen on myös tuettava Kyproksen ongelman ratkaisua YK:n puitteissa asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien sekä unionin perustana olevien periaatteiden ja unionin säännösten mukaisesti.

Tehokas viestintä laajentumisen hyödyistä ja haasteista on olennaisen tärkeää, jotta sillä on myös kansalaisten tuki. Entisenä toimittajana uskon vahvasti siihen, että viestinnän avulla voidaan tukea positiivista muutosta. Aion toimikauteni ensimmäisten viikkojen aikana arvioida laajentumiseen liittyviä huolenaiheita, ja otan tämän arvioinnin tulokset huomioon laatimassani seikkaperäisessä viestintästrategiassa, jossa otetaan huomioon niin laajentumiskumppaneiden kuin EU-maiden näkökulma. Aion tehdä tiivistä yhteistyötä EU-maiden kanssa, jotta voin ymmärtää, mitä huolia laajentuminen niiden kansalaisissa herättää, ja toivon, että Euroopan parlamentti antaa tukensa sille, että EU-kansalaisten ääni tuodaan mukaan laajentumisesta käytävään keskusteluun.

Samalla olen hyvin tietoinen siitä, että tietyt tahot väärinkäyttävät viestintää pyrkimyksensä heikentää EU:ta ja sen edustamia arvoja, ja että niiden viestit on kohdennettu erityisesti EU:n laajentumispolitiikkaan. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan myötä on käynyt selväksi, millaisia vakavia uhkia turvallisuuteemme ja demokratiaamme kohdistuu. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehostaa puheenjohtaja von der Leyenin ehdottamaan Demokratian kilpi -hankkeeseen liittyviä toimia, joilla tuetaan kumppaneitamme disinformaation torjunnassa ja demokraattisten prosessien vaalimisessa. Tähän sisältyy institutionaalinen yhteistyö sekä kansalaisyhteiskunnan tukeminen, toimittajien suojeleminen ja ihmisoikeuksien puolustaminen.

4. *Voitteko kertoa komission ja Euroopan parlamentin välisen suhteen vahvistamista koskevien komission puheenjohtajan ohjeiden pohjalta, miten aiotte*

- *ottaa Euroopan parlamentin (Team Europan keskeisenä toimijana) ennakoivasti ja tehokkaasti mukaan painopisteidenne ja tavoitteidenne laatimis- ja kehittämisprosesseihin heti alusta alkaen*
- *käydä säännöllistä näkemystenvaihtoa täysistunnossa ja ulkoasiainvaliokunnan kanssa; varmistaa jäsenllyyn vuoropuhelun ja osallistumisenne valiokunnan kokouksiin lyhyelläkin varoitusajalla vastuualueettanne koskevien merkittävien tapahtumien sattuessa; varmistaa, että osallistutte tarvittaessa YUTP:tä/YTPP:tä koskeviin parlamenttien välisiin konferensseihin*
- *varmistaa, että parlamentin kannat otetaan asianmukaisesti huomioon säädösehdotuksissa sekä uusissa tai päivitettyissä EU:n tiedonannoissa ja strategioissa, sekä varmistaa, että parlamentille ja erityisesti sen ulkoasiainvaliokunnalle tiedotetaan ja niitä kuullaan järjestelmällisesti ja oikea-aikaisesti tällaisista ehdotuksista ja asiakirjoista (muun muassa laajentumispaketista) ja että komission ja parlamentin toiminta on paremmin synkronoitua (esimerkiksi ilmoittamalla parlamentille järjestelmällisesti etukäteen suunnitellut aikataulut virallisten strategia-asiakirjojen julkistamiselle, ministerikokouksille ja huippukokouksille, ehdotuksille neuvottelulukujen avaamiseksi tai sulkemiseksi liittymisneuvotteluissa, ehdotuksille kansainvälisiä sopimuksia koskevien neuvottelujen avaamiseksi, ihmisoikeusvuoropuheluille jne.)*
- *varmistaa, että parlamentti saa laajentumispoliittikkaa koskevat asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat, myös neuvostolle annetut tiedot, ja että ulkoasiainvaliokunnalle tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti, kirjallisesti ja suullisesti, liittymisneuvottelujen ja kansainvälisiä sopimuksia koskevien neuvottelujen kaikissa vaiheissa ja että parlamentin näkemykset otetaan asianmukaisesti huomioon ennen neuvottelujen aloittamista ja koko prosessin ajan*
- *varmistaa, että parlamentille annetaan olennaisia ja asiaankuuluvia ei-julkisia tietoja suljetuin ovin pidettävissä kokouksissa*
- *ylläpitää komission ja parlamentin välistä yhteistyötä demokratiatukitoiminnassa ja huolehtia toiminnan koordinoinnista ja tehokkuudesta sekä varmistaa yhteistyö, koordinointi ja tehokkuus jatkossakin?*

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion komission ja Euroopan parlamentin välisen suhteen vahvistamista koskevien komission puheenjohtajan ohjeiden mukaisesti ottaa parlamentin ennakoivasti ja tehokkaasti mukaan painopisteideni ja tavoitteideni laatimis- ja kehittämisprosesseihin heti alusta alkaen. Odotan mielenkiinnolla säännöllistä keskustelua Euroopan parlamentin kanssa vastuualueeseeni kuuluvista asioista ja otan parlamentin näkemykset asianmukaisesti huomioon. Toimikauteni aikana aion myös varmistaa, että parlamentin ulkoasiainvaliokunnalle ja muille asiaankuuluville valiokunnille tiedotetaan nopeasti ja niiden kanssa käydään keskustelua strategioista, vuosikertomuksista ja muista suunnitelluista tai meneillään olevista aloitteista ottaen asianmukaisesti huomioon vaadittu luottamuksellisuuden taso.

Erityisesti laajentumisen osalta osallistun parlamentin ulkoasiainvaliokunnan kanssa käytävään jäsenllyyn vuoropuheluun ja kaikkeen laajentumispakettia koskevaan keskusteluun valiokunnan kanssa heti, kun komission kollegio on hyväksynyt paketin. Aion tiedottaa parlamentille vierailuistani vastuualueeseeni kuuluviin maihin sekä tehdä yhteistyötä ulkoasiainvaliokunnan ja muiden asianomaisten valiokuntien kanssa ja jakaa tietoja niiden kanssa. Säännöllinen ja avoin vuoropuhelu Euroopan parlamentin kanssa on erittäin tärkeää, jotta EU:n laajentuminen saa myös kansalaisten tuen.

Aion varmistaa, että osana parlamentin kanssa käytävää säännöllistä vuoropuhelua vastuullani olevista rahoituskeinoista parlamentti saa riittävän tarkat tiedot siitä, miten varoja käytetään. Arvostan näkemyksiänne siitä, miten rahoitusvälineitä voitaisiin käyttää tehokkaammin. Aion myös pitää parlamentin jäsenet asianmukaisesti ajan tasalla kaikenlaisista vastuualueeseeni kuuluvien maiden kanssa tehdyistä kumppanuuksjärjestelyistä hyvän ja oikeudenmukaisen toimielinten välisen yhteistyön periaatteen ja voimassa olevien sääntöjen mukaisesti, jotta parlamentti voi valvoa talousarviota asianmukaisesti.

Osallistun Euroopan parlamentin täysistuntokeskusteluihin sekä valiokuntien kokouksiin ja toimielinten välisiin kolmikantaneuvotteluihin. Sitoudun myös tekemään tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ja vastaamaan asianmukaisesti ja nopeasti parlamentin päätöslauselmissa esiin tuotaviin kysymyksiin ottaen huomioon kumppaneiden kanssa solmittujen kahden- tai monenvälisen suhteiden puitteissa esitetyt näkemykset.

Aion varmistaa, että parlamentille tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti laajentumisprosessin edistymisestä ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista neuvotteluista. Tämä edellyttää tarvittavien järjestelyjen toteuttamista, jotta asioiden luottamuksellinen käsittely voidaan tarpeen mukaan varmistaa.

Olen tarvittaessa valmis osallistumaan asiaan liittyviin parlamentin johtamiin toimiin. Haluan myös selvittää, miten komissio ja parlamentti voisivat vahvistaa synergioita valmiuksien kehittämisessä, josta esimerkkinä ovat parlamentin järjestämä Jean Monnet -vuoropuhelu, opintovierailut, apurahat sekä parlamentaariset konferenssit ja seminaarit, joiden tarkoituksena on vaihtaa parhaita käytäntöjä, toimia välittäjänä ja edistää vuoropuhelua vaikeissa tilanteissa. Lisäksi olen valmis selvittämään, miten parlamentin ja EU:n kumppaneiden, erityisesti laajentumisprosessissa mukana olevien maiden, parlamenttien välisistä suhteista vastaavat valtuuskunnat voisivat auttaa pitämään tahtia yllä ja keskittymään tarvittaviin uudistuksiin.

5. Poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029 korostetaan, että EU:hun liittyminen on aina ansioihin perustuva prosessi ja jokaista ehdokasmaata arvioidaan sen perusteella, miten se on edistynyt kaikkien kriteerien täyttämässä. Miten aiotte varmistaa laajentumisprosessin luotettavan ja tehostetun seurannan, joka perustuu siihen, että ehdokasmaissa toteutettavista uudistuksista ja edistymisestä kaikissa neuvotteluluvuissa raportoidaan ja niitä arvioidaan edistymistä mittaaviin selkeisiin välitavoitteisiin perustuvien ja strategisesti sovellettavien kohdennettujen ehtojen mukaisesti, peruseriaatteiden ja -arvojen noudattamisessa tapahtuneesta taantumuksesta tai uudistusten sitkeästä paikallaan polkemisesta määrätään seuraamuksia ja uudistuksista ja arviointiperusteiden täyttämisestä palkitaan selkeiden neuvottelu-aikataulujen pohjalta? Toimeksiantokirjeessänne todetaan, että aiotte edistää ehdokasmaiden asteittaista yhdentymistä unioniin. Mitkä konkreettiset politiikanalat katsotte sopiviksi tähän tarkoitukseen, ja mitkä ovat mielestänne tärkeimmät toimielin-uudistukset ja toimintapolitiikkaan liittyvät uudistukset, jotka ovat tarpeen laajentumismaiden liittymisen onnistumiseksi? Miten aiotte palauttaa EU:n laajentumisprosessin uskottavuuden erityisesti Länsi-Balkanin alueella, ja mitä erityistoimenpiteitä aiotte toteuttaa varmistaaksenne nopeamman edistymisen pitkään odotetuissa keskeisissä uudistuksissa tällä alueella?

Suhtautumistani EU:n laajentumiseen ohjaa selkeä periaate: laajentumisen on vahvistettava niin EU:ta kuin sen tulevia jäsenmaita. Tämä tarkoittaa, että tulevien jäsenmaiden on oltava hyvin valmistautuneita ja täysin sitoutuneita EU-jäsenyyteen sekä vaalittava EU:n arvoja ja prosessiemme uskottavuutta. Jos nimitykseni vahvistetaan, sitoudun työskentelemään väsymättä laajentumisprosessissa mukana olevien maiden, EU-maiden, Euroopan parlamentin ja kaikkien sidosryhmien kanssa, jotta tämä periaate toteutuu. Aion pitää kiinni ansioihin perustuvasta lähestymistavasta ja varmistaa, että laajentumisprosessi on vakaa ja uskottava ja perustuu selkeään edistymiseen. Kutakin laajentumiskumppanimaata arvioidaan edelleen erikseen sen perusteella, miten se täyttää EU:n kriteerit. Tämä varmistetaan soveltamalla jo käytössä olevaa kattavaa kehystä, johon sisältyy avoin raportointi, strateginen ehdollisuus ja edistymistä mittaavat vertailuarvot tarkistetun laajentumismenetelmän mukaisesti.

Komission vuotuinen laajentumispaketti on edelleen ensisijainen väline, jolla arvioidaan perusasioihin (mukaan lukien oikeusvaltioperiaate) ja kaikkiin neuvottelulukuihin liittyviä uudistuksia ja annetaan suosituksia, joiden perusteella tulevaa edistymistä mitataan. Tässä yhteydessä annettavat raportit ovat olennaisen tärkeitä, jotta saadaan yksityiskohtaista ja avointa tietoa kunkin laajentumiskumppanimaan edistymisestä.

Sen varmistamiseksi, että laajentumismaiden hyväksymät uudistukset pannaan täysimääräisesti täytäntöön, aion hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti käytettävissämme olevia tiukkoja seuranta- ja arviointimekanismeja. Näiden mekanismien yhteydessä tehdään säännöllisiä arviointeja siitä, miten kukin ehdokasmaa on mukautunut EU:n sääntöön, ja annetaan yksityiskohtaisia raportteja niiden suoriutumisesta keskeisillä aloilla. Arvioinnissa ei tarkastella pelkästään lainsäädännön hyväksymistä, vaan myös näiden uudistusten toteen näytettyjä tuloksia. Meillä on käytettävissämme kaikki välineet, joilla voidaan ennen uusien jäsenmaiden liittymistä varmistaa asianmukainen edistyminen oikeusvaltioperiaatteen noudattamisessa, mihin sisältyy myös niin korruption kuin vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä perusoikeuksien kunnioittaminen käytännössä, ei pelkästään lainsäädännössä. Jatkan työtä komission kollegion muiden jäsenten sekä EU:n neuvoston ja Euroopan parlamentin kanssa varmistaakseni, että käyttöön otetaan suojatoimia, jotta kehitys näissä asioissa ei taannu liittymisen jälkeen. Tällaisia suojatoimia on sisällytettävä kaikkiin tuleviin liittymissopimuksiin.

Lisäksi haluan varmistaa, että laajentumisprosessissa mukana olevien maiden toteuttamat uudistukset ovat kestäviä ja peruuttamattomia. Aiemmista laajentumisista saatujen kokemusten pohjalta olen valmis tehostamaan toimia, joilla tuetaan laajentumiskumppaneita etenemisessä kohti EU-jäsenyyttä mahdollisimman nopeasti – niin nopeasti kuin ne haluavat edetä. Tämä tarkoittaa ”enemmällä enemmän” -periaatteen mukaisesti sitä, että ne maat, jotka toteuttavat tarvittavia uudistuksia, saavat ponnisteluistaan myös hyötyjä. Länsi-Balkanin kasvusuunnitelma on hyvä esimerkki siitä, miten voimme auttaa hyötyjä tuottavien uudistusten toteuttamisessa. Kumppanimme voivat suunnitelmaan liittyvän uudistus- ja kasvutukivälineen kautta saada lisärahoitustukea edellyttäen, että ne

toteuttavat keskeiset uudistukset peruskysymysten osalta ja sosioekonomisilla aloilla. Ne saavat samaan aikaan hyötyjä EU:n sisämarkkinoihin yhdentymisestä jo ennen täysimittaista liittymistään EU:hun, kun kasvusuunnitelman muut osat pannaan täytäntöön. Pyrin panemaan kasvusuunnitelman ensimmäistä pilaria täytäntöön hyödyntäen tässä suhteessa jo tehtyä merkittävää työtä, ja lisään uusia aloja, joilla kumppanit voisivat päästä EU:n sisämarkkinoille. Ukrainan, Moldovan ja Georgian kanssa muodostetut pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet tarjoavat jo tällaisia mahdollisuuksia. Aion hyödyntää täysimääräisesti kaikkien nykyisten välineiden tarjoamia mahdollisuuksia ja asettaa etusijalle ne asteittaisen yhdentymisen alat, joista koituu konkreettista hyötyä kansalaisille ja yrityksille EU:ssa ja laajentumisprosessissa mukana olevissa maissa. Kiireellisimpiä toimia ovat verkkovierailu- ja maksunvälityskustannusten alentaminen ja tavarakaupan helpottaminen. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, tarkastelen toimikauteni aikana muita mahdollisuuksia yhdentää laajentumiskumppaneitamme asteittain unioniin.

Uudistusten kestävyuden ja peruuttamattomuuden varmistaminen on erityisen tärkeää oikeuslaitoksella, erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja korruption torjunnan aloilla, joilla uudistukset on vakiinnutettava ja sisäistettävä niin, että vaikutukset ovat pysyviä. Sitoudun pitämään perusasiat kaiken keskiössä. EU:n laajentumisen olennaisena tavoitteena on lujittaa oikeusvaltioperiaatteen asemaa Euroopassa. Komission vuotuisissa oikeusvaltioreporteissa tarkastellaan myös pisimmälle edistyneiden laajentumiskumppaneiden tilannetta, millä pyritään saattamaan nämä maat jo varhaisessa vaiheessa tasavertaiseen asemaan EU:n jäsenmaiden kanssa. Tällä tuetaan näiden maiden pyrkimyksiä edistyä pysyvästi demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskevissa uudistuksissa ennen EU:hun liittymistä ja taataan se, että liittymisen jälkeen maassa noudatetaan kestäviä ja tiukkoja normeja. Tämä toimintamalli mahdollistaa kertomuksen laajentamisen kattamaan tulevaisuudessa myös muita laajentumisprosessissa mukana olevia maita, kuten puheenjohtajan poliittisissa suuntaviivoissa todetaan. Sitä hyödynnetään myös liittymisprosessissa, muun muassa laajentumiskertomuksissa ja rahoitusvälineissä. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, en epäröi ehdottaa EU-maille määrätietoisten ja oikeasuhteisten korjaavien toimenpiteiden esittämistä laajentumisprosessissa mukana oleville maille, jos uudistusten täytäntöönpano ja liittymisprosessin vaatimuksissa pitäytyminen on vakavasti tai pitkään pysähdyksissä tai taantuu.

Vapaa ja moniarvoinen mediaympäristö sekä elinvoimainen ja toimintakykyinen kansalaisyhteiskunta ovat olennaisen tärkeitä oikeusvaltioperiaatteen puolustamisessa. Kansalaisyhteiskunnalla ja riippumattomilla tiedotusvälineillä on myös ratkaiseva rooli seurattaessa demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien tilaa sekä edistymistä uudistusten täytäntöönpanossa. Niiden tehtävä on saattaa hallitukset vastuuseen, jos ne eivät noudata EU:n arvoja. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion varmistaa, että tuki valmiuksien kehittämiseksi jatkuu niin, että sillä edistetään edelleen suotuisaa toimintaympäristöä ja tuetaan näitä toimijoita niiden demokraattisessa roolissa. Aion päättäväisesti varmistaa, ettei missään sallita minkäänlaista väkivaltaa, pelottelua tai häirintää, joka kohdistuu yksilöihin, ryhmiin, kansalaisyhteiskunnan järjestöihin, ihmisoikeuksien puolustajiin tai toimittajiin.

Tärkeimpiä toimielinuudistuksia ja toimintapolitiikkaan liittyviä uudistuksia koskevaa kysymystä käsitelen kohdassa 9.

6. Poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029 korostetaan, että oikeusvaltioperiaate ja perusarvot ovat edelleen EU:n laajentumispolitiikan kulmakiviä. Kun otetaan huomioon, että liittymisprosessit voivat olla peruutettavissa ja että ansioihin perustuva lähestymistapa voi myös johtaa liittymisneuvottelujen keskeytymiseen, mitä konkreettisia toimia toteuttaisitte, jos etenkin demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta, johon kuuluu myös oikeuslaitoksen riippumattomuus, sekä tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja korruption torjuntaa koskevista EU:n perusarvoista ja -periaatteista lipsutaan?

Oikeusvaltioperiaate, demokratia ja perusoikeudet ovat EU:n laajentumispolitiikan kulmakiviä. Sitoudun vaalimaan näitä arvoja, ja jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion tehdä tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa, jotta ne jatkossakin ovat toimintamme ytimessä. Perusasiat, kuten oikeusvaltioperiaate, hyvin toimiva ja riippumaton oikeuslaitos, demokraattisten instituutioiden toimivuus, perusoikeudet, korruption torjunta ja ihmisoikeudet, ovat liittymisprosessin selkäranka. Perusasioiden temaattinen kokonaisuus sisältää oikeuslaitosta ja perusoikeuksia koskevan neuvotteluluvun 23 sekä oikeutta, vapautta ja turvallisuutta koskevan neuvotteluluvun 24. Näitä lukuja koskevat neuvottelut aloitetaan ensimmäisinä ja päätetään viimeisinä. Vuoden 2020 tarkistetun laajentumismenettelyn mukaisesti näillä aloilla edistyminen määrittää neuvottelujen yleisen etenemistahdin.

Liittymisprosessi on nykyään tiukempi ja kokonaisvaltaisempi kuin koskaan aiemmin. Oikeusvaltioperiaatteen ja demokraattisten arvojen juurruttaminen vakaasti poliittisiin ja institutionaalisiin rakenteisiin sekä laajempaan yhteiskunnalliseen kulttuuriin edellyttää laajoja institutionaalisia uudistuksia, mutta viime kädessä se riippuu poliittisesta tahdosta ja kyvystä voittaa laajentumisprosessissa mukana olevissa maissa ilmenevä institutionaalinen muutosvastarinta tällaisia uudistuksia kohtaan. Tästä syystä aion painottaa oikeusvaltioperiaatteen ja demokraattisten normien noudattamisen tiukkaa valvontaa.

Komission vuotuinen laajentumispaketti on tässä suhteessa tärkeä väline, kun arvioidaan kunkin jäsenehdokkaan edistymistä muun muassa oikeuslaitoksen riippumattomuuden, tiedotusvälineiden moniarvoisuuden, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, korruption ja vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan sekä sukupuolten tasa-arvon aloilla. Sen avulla voimme ripeästi puuttua mahdollisiin taantumisen merkkeihin varhaisessa vaiheessa. Mitä tulee keskeisiin arvoja koskevien rikkomusten havaitsemiseen ja niihin puuttumiseen, laajentumispakettiin sisältyy tosiseikkoihin perustuva ja oikeudenmukainen edistymisen – tai sen puutteen – arviointi, ja sen puitteissa annetaan käytännön suosituksia puutteiden korjaamiseksi.

Lisäksi siinä tapauksessa, että jossakin ehdokasmaassa ilmenee taantumista perusarvojen suhteen, neuvottelukehyksissä säädetään mekanismeista, joilla voidaan toteuttaa määrätietoisia ja oikeasuhteisia korjaavia toimenpiteitä. En epäröi aktivoida tai suositella näitä toimenpiteitä tarvittaessa ja keskustella niistä parlamentin kanssa. Toimenpiteitä voisivat olla tiettyjä lukuja koskevien neuvottelujen jäädyttäminen, uusien lukujen avaamisen lykkääminen tai vakavissa tapauksissa koko neuvotteluprosessin keskeyttäminen. On ratkaisevan tärkeää säilyttää laajentumisprosessin eheys ja varmistaa, että maat eivät voi vain säätää lakeja paperilla, mutta heikentää demokratian periaatteita käytännössä. Tätä varten on toteutettu konkreettisia toimia esimerkiksi Turkin kanssa käytävissä liittymisneuvotteluissa, jotka ovat olleet pysähdyksissä vuodesta 2018, sekä Georgian kanssa käytävissä neuvotteluissa, joissa – kuten kesäkuussa 2024 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi – nykyinen kehitys vaarantaa Georgian etenemisen kohti EU-jäsenyyttä ja käytännössä johtaa prosessiin pysähtymiseen. Näillä mekanismeilla turvataan liittymisprosessin eheys. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä, että EU:n arvojen ja periaatteiden edistämistä ehdokasmaassa jatketaan muilla keinoin EU:n suhteiden laajemmassa kontekstissa, kuten asiaa koskevissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä esitetään. Näin aion toimia.

Meidän on samalla palkittava jäseneksi pyrkiviä maita edistymisestä, jotta uudistusvauhti pysyy yllä. Laajentumiskumppanien, jotka saavuttavat konkreettisia välitavoitteita, olisi nähtävä edistymistä neuvotteluissa, ja aion noudattaa tätä periaatetta. Niille annetaan lisäksi taloudellista ja teknistä apua niiden pyrkimysten tueksi. Tämän tulosperusteisen lähestymistavan ansiosta ehdokasmaat voivat saada enemmän EU:n tukea ja lisää mahdollisuuksia asteittaiseen yhdentymiseen, kun ne omaksuvat EU:n normeja.

Aion edistää oikeusvaltioperiaatteen noudattamista näiden taloudellisten kannustimien avulla. Tulosperusteisista välineistä, kuten Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineestä, Ukrainan tukivälineestä ja ehdotetusta Moldovan kasvutukivälineestä maksettavat maksut ovat jo nyt riippuvaisia sellaisten sovittujen uudistusten onnistuneesta täytäntöönpanosta, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä demokraattisen hallintotavan ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistamisen kannalta ja joihin sisältyy uudistusten peruuttamattomuuden periaate. Yhdistämällä rahoitustuen konkreettiseen edistymiseen voimme kannustaa laajentumiskumppaneita sitoutumaan näihin keskeisiin uudistuksiin.

7. Miten aiotte ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden osalta parantaa ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille annettavan liittymistä valmistelevan tuen johdonmukaisuutta, tehokkuutta ja avoimuutta siten, että Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen, Ukrainan tukivälineen ja muiden vastaavien välineiden täytäntöönpanoon sovelletaan tiukkoja ehtoja ja varmistetaan Euroopan parlamentin aidosti merkityksellinen rooli ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden strategisessa ohjauksessa, myös antamalla oikea-aikaisesti kirjallisia tietoja niiden täytäntöönpanosta? Mitä mieltä olette seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevia komission ehdotuksia ajatellen tarpeesta säilyttää erityinen liittymistä valmisteleva väline? Miten aiotte varmistaa, että nämä investoinnit vahvistavat myönteisellä tavalla EU:n läsnäoloa ja julkisuuskuvaa edunsaajamaissa, ja mitä erityisiä strategioita aiotte toteuttaa EU:n näkyvyyden ja vaikutuksen lisäämiseksi liittymistä valmistelevan tuen avulla?

Laajentuminen on yksi komission tulevan toimikauden painopisteistä.

Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineessä, ehdotetussa Moldovan tukivälineessä ja Ukrainan tukivälineessä rahoitus on sidottu kumppanimme toteuttamiin uudistuksiin, ja katson, että tätä periaatetta olisi sovellettava myös liittymistä valmistelevassa ja itäisiin naapurialueisiin liittyvässä tulevassa rahoituksessa yhdessä muiden

rahoitusmuotojen kanssa. Tuen on oltava porrastettavissa ja sen on oltava riittävän joustavaa, jotta voidaan ottaa huomioon odottamattomat tapahtumat, mukaan lukien mahdollisuus pidättää tai suunnata varoja uudelleen, jos taantumista ilmenee, tai vastaavasti lisätä rahoitusta, jos maa toteuttaa enemmän tai erityisen vaikeita uudistuksia. Koska Ukrainassa käynnissä olevan sodan kestosta ja intensiteetistä ei edelleenkään ole varmuutta, maalle on tarjottava vakaata, ennakoitavaa ja joustavaa apua kestäväällä tavalla ottaen huomioon elpymiseen ja jälleenrakentamiseen liittyvät tarpeet.

Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä EU:n talousarviolla on edelleen keskeinen rooli tässä prosessissa. Aiomme maksimoida Länsi-Balkanin kasvusuunnitelman, Moldovan kasvusuunnitelman, Turkin investointijärjestelyn ja Ukrainan tukivälineen kautta laajentumiskumppaneille annettavan tuen vaikutuksen, jotta kumppaneiden taloudellista lähentymistä EU:hun ja sen sisämarkkinoihin voidaan nopeuttaa. Samalla kehitetään normeja ja prosesseja, joita tarvitaan EU:n varojen käyttöön ja EU:n säännösten täytäntöönpanoon käytännössä. Sitoudun vahvistamaan näitä siteitä entisestään muun muassa tehostamalla kansallisten hallintojen valmiuksien kehittämistä, jotta ne voivat hallinnoida EU:n varoja vaikuttavasti ja tehokkaasti.

Seuraavaa monivuotista rahoituskehystä silmällä pitäen aion panostaa tiiviiseen yhteistyöhön budjettiasioista vastaavan komission jäsenen ja korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa, jotta ulkoisen toiminnan rahoitusta voidaan uudistaa kattavasti ja jotta se olisi vaikuttavampaa, kohdennetumpaa ja EU:n strategisten etujen mukaista. Konkreettisesti aion tehdä yhteistyötä kumppaneidemme kanssa auttaakseni niitä valmistautumaan unioniin liittymiseen edistämällä ja tukemalla tarvittavia rakenneuudistuksia. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion varmistaa, että liittymistä valmisteleavan rahoituksen erityiset painopisteet ja piirteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

Toinen keskeinen huomioon otettava näkökohta on laajentumisen vaikutus EU:n talousarvioon. Se otetaan huomioon tulevissa laajentumista edeltävissä politiikan uudelleentarkasteluissa sekä liittymisneuvotteluissa. Unionin laajentuminen edellyttää, että EU:n talousarviota nykyaikaistetaan, yksinkertaistetaan ja joustavoitetaan, jotta se pystyy mukautumaan unionin nykyisten ja uusien jäsenten moninaisiin tarpeisiin. Laajentuminen ei ole perimmäinen syy EU:n talousarvion perusteelliselle uudistustarpeelle, mutta se antaa lisäsyyn sen varmistamiseen, että talousarvio tukee unionin nykyisiä ja tulevia poliittisia tavoitteita.

Euroopan parlamentilla on jo nyt ratkaiseva rooli ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden strategisessa valvonnassa. Se muun muassa osallistuu liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA III), Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineestä ja Ukrainan tukivälineestä käytäviin vuoropuheluihin.

Liittymistä valmisteleavan EU:n tuen näkyvyys on avainasemassa sen vaikutuksen maksimoimisessa ja EU:n imagon vahvistamisessa edunsaajamaissa. EU:n rahoitusvälineiden kautta toteutettujen toimien ja investointien rahoituslähde on tuotava selvästi ilmi, ja sekä edunsaajamaiden viranomaisten että EU:n on tiedotettava niistä asianmukaisesti kansalaisille ja sidosryhmille, jotta laajentumismaissa voidaan tavoittaa laajempi yleisö. Tästä tulee olennainen osa toimeksiantokirjeessäni kuvattua viestintästrategiaa. Lisäksi on tärkeää käydä säännöllistä vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa ja kuulla heitä erityisesti päätöksentekoprosesseista, kuten tehtiin valmisteltaessa Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälinettä sekä Ukrainan tukivälinettä ja Moldovan kasvusuunnitelmaa.

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kysymys

8. Tehtäväkuvauksenne mukaan toiminnassanne painotetaan erityisesti oikeusvaltioperiaatetta ja perusarvoja ja osallistutte oikeusvaltiota koskevan vuosikertomuksen laadintaan niiltä osin kuin se koskee liittymisneuvotteluja käyviä maita. Miten aiotte varmistaa, että liittymisneuvotteluja käyvät maat ryhtyvät toimiin oikeusvaltiota koskevassa vuosikertomuksessa esiin tuotujen seikkojen johdosta? Aiotteko sisällyttää erityisiä arviointiperusteita asianomaisiin neuvottelulukuihin? Miten aiotte toteuttaa yhteistyön parlamentin kanssa tässä prosessissa ja millä tavoin aiotte tehdä yhteistyötä muiden tällä alalla toimivaltaisten komission jäsenten kanssa?

Uskon vakaasti, että oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen ja perusarvojen suojelu ovat liittymisprosessin ytimessä. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion käyttää kaikkia käytettävissäni olevia keinoja varmistakseni tämän ohjaavan periaatteen noudattamisen. Tässä hyödynnetään täysimääräisesti liittymisneuvottelujen ehtoja ja kannustimia sekä rahoitusvälineitä, kuten Ukrainan tukivälinettä ja Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälinettä sekä ehdotettua Moldovan tukivälinettä (jos lainsäädäntövallan käyttäjät sen hyväksymistä puoltavat).

Serbian, Montenegron, Albanian ja Pohjois-Makedonian sisällyttämisellä vuoden 2024 oikeusvaltiokertomukseen pyritään lisäämään ehdokasmaiden osallistumista EU:n nykyisiin menettelyihin ja saattamaan ne tasavertaiseen asemaan EU:n jäsenmaiden kanssa jo varhaisessa vaiheessa. Kertomuksen maakohtaisissa luvuissa esitetään kattava katsaus kunkin maan edistymiseen ja haasteisiin samalla tavoin kuin EU-maita koskevilla luvuilla.

Ehdokasmaiden sisällyttäminen komission oikeusvaltiokertomukseen tukee myös niiden pyrkimyksiä täyttää komission vuotuisessa laajentumispaketissa esitetyt suositukset ja auttaa niitä edistymään demokratiaan ja oikeusvaltioon liittyvissä tavoitteissaan kestäväällä ja peruuttamattomalla tavalla ennen unioniin liittymistä. Näin taataan myös, että maissa noudatetaan kestäviä ja tiukkoja normeja unioniin liittymisen jälkeenkin. Puheenjohtajan poliittisten suuntaviivojen mukaisesti aion tehdä yhteistyötä demokratiasta, oikeusasioista ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaavan komission jäsenen kanssa, jotta myös muut laajentumiskumppanit sisällytetään oikeusvaltiokertomukseen, kun ne ovat tähän valmiita.

Vuotuinen laajentumispaketti on edelleen komission tärkein väline, jonka avulla arvioidaan laajentumisprosessiin liittyvien uudistusten nykytilannetta ja edistymistä, myös oikeusvaltioperiaatteen, perusoikeuksien ja muiden perusasioiden aloilla. Laajentumispaketin yhteydessä esitetään myös komission suositukset kaikille aloille. Laajentumisprosessin on perustuttava yhtenäisiin ja johdonmukaisiin suosituksiin. Tästä syystä oikeusvaltiokertomukseen ei sisälly suosituksia laajentumisprosessissa mukana oleville maille.

Edistyminen oikeusvaltioperiaatteen noudattamisessa tulee olemaan tärkein seikka suhteissani ehdokasmaitiin ja mahdollisiin ehdokasmaitiin. Unioniin liittymiseen sovellettavien menetelmien mukaisesti neuvottelukehyksissä vahvistetaan, että perusasioiden temaattista kokonaisuutta koskevat neuvottelut aloitetaan ensimmäisinä ja päätetään viimeisinä ja että oikeusvaltiota koskeviin lukuihin liittyy erityisiä avaamisedellytyksiä ja välitavoitteita. Pyrin varmistamaan, että prosessissa asetetaan vahvat ja tasapuoliset vertailuperusteet ja että neuvotteluja käyviä maita tuetaan niihin liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Varmistan myös, että komissio laatii arvioinnit pikaisesti, kun tarvittava edistys on saavutettu. Suositan etenemistä kunkin maan kanssa käytävissä neuvotteluissa vain, jos oikeusvaltioperiaatteen noudattamisessa tapahtuu konkreettista ja jatkuvaa edistymistä.

Aion tehdä tiivistä yhteistyötä muiden tällä alalla toimivaltaisten komission jäsenten ja erityisesti demokratiasta, oikeusasioista ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaavan komission jäsenen kanssa varmistaakseni, että EU:n laajentumispolitiikalla edistetään johdonmukaisesti ja tehokkaasti oikeusvaltioperiaatetta ja perusarvoja. Kuten edellä totesin, aion tehdä tiivistä yhteistyötä myös Euroopan parlamentin kanssa komission vuotuisen laajentumispaketin yhteydessä ja olen valmis vaihtamaan näkemyksiä parlamentin jäsenten kanssa.

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan kysymys

9. Oletteko EU:n yhdentymisen syventämisestä tulevaa laajentumista ajatellen 29. helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman pohjalta samaa mieltä siitä, että tämä haaste edellyttää EU:n merkittävää toimielinuudistusta? Mitä konkreettisia toimenpiteitä aiotte ehdottaa sellaisten toimielinuudistusten toteuttamiseksi, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että laajentunut unioni pystyy toimimaan tehokkaasti ja että sillä on riittävät valmiudet ottaa vastaan uusia jäseniä ja edistää niiden yhdentymisen onnistumista? Miten koordinoisitte toimintaa muiden komission jäsenten ja komission puheenjohtajan kanssa sen varmistamiseksi, että perussopimusten tarkistamisen ja muuttamisen avulla taataan sujuva laajentumisprosessi?

Mitä uudistuksia voidaan mielestänne toteuttaa ilman perussopimusten muuttamista seuraavien viiden vuoden aikana?

Hyväksyttekö, että päätöksentekomenettelyjen tehostamiseksi luovutaan yksimielisyydestä, ja oletteko samaa mieltä siitä, että sellaisilla aloilla kuin laajentumisprosessin välivaiheet, demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen suojelu, monivuotinen rahoituskehys, pakotteet ja muut asiaankuuluvat ulkopoliittiset päätökset olisi otettava käyttöön määräenemmistöpäätökset?

Kannatatteko EU:n laajentumispolitiikassa vahvempaa ja tehokkaampaa päätöksentekoa, johon sisältyy Euroopan parlamentin suorittama valvonta, jotta voidaan lisätä demokraattista legitimitettiä ja vastuullisuutta?

Peräkkäiset laajentumiset ovat vahvistaneet EU:ta ja tuoneet merkittäviä etuja niin vanhoille kuin uusille jäsenmaille. Aion varmistaa, että unioniin voivat liittyä vain sellaiset maat, jotka ovat aidosti ja ehdoitta sitoutuneet kunnioittamaan EU:n perustana olevia arvoja.

EU tarvitsee myös kunnianhimoisen sisäisen uudistusohjelman, jotta nykyistä laajemman unionin toimivuus voidaan turvata. Sekä EU:n että tulevien jäsenmaiden olisi oltava valmiita, kun uusien jäsenten liittyminen tulee

ajankohtaiseksi. EU:n on laajentumisen myötä myös syvennyttävä. Meidän olisi työskenneltävä samanaikaisesti molempien tavoitteiden eteen. EU:n toimintakykyyn kohdistuu haasteita jo 27 jäsenmaan unionissa, eikä pelkästään suhteessa tuleviin laajentumisiin.

Laajentumista olisi itse asiassa pidettävä liikkeellepanevana voimana, joka edistää EU:n toimintakykyä, politiikkatoimia ja meno-ohjelmia. Kysymyksiä siitä, mitä uudistuksia tarvitaan ja milloin, on tarkasteltava tässä laajemmassa kontekstissa, ei pelkästään laajentumisen näkökulmasta.

Komission ennen laajentumista tekemät politiikan uudelleentarkastelut auttavat tunnistamaan puutteita ja tarpeita eli tarvittavia muutoksia, joiden avulla voidaan varmistaa, että toimintapolitiikkamme voivat jatkossakin tuottaa tehokkaasti tuloksia entistä laajemmassa unionissa.

Kuten komission puheenjohtajan poliittisissa suuntaviivoissa todetaan, perussopimusta on muutettava, jos näin voidaan parantaa unionin toimintaa. Meidän olisi kuitenkin keskityttävä siihen, mitä voidaan tehdä jo nyt, sekä asioihin, joista on muodostumassa laaja yksimielisyys. Perussopimukseen sisältyy jo nyt siirtymälausekkeita, jotka mahdollistavat siirtymisen yksimielisyydestä määräenemmistöpäätöksiin neuvostossa keskeisillä politiikan aloilla. Komissio kannattaa edelleen voimakkaasti näiden lausekkeiden käyttöönottoa.

Laajentumisprosessin suhteen on täysin ymmärrettävää ja perusteltua, että uusien jäsenmaiden hyväksyminen unionin jäseniksi edellyttää yksimielisyyttä. Meidän on kuitenkin tunnustettava, että yksimielisyysvaatimus prosessin kaikissa vaiheissa voi hidastaa asioita, jos vain yksi EU-maa vastustaa jotakin päätöstä. Olen valmis osallistumaan keskusteluun siitä, miten menettelyjä ja prosesseja voitaisiin mahdollisesti mukauttaa ja nopeuttaa joidenkin laajentumisprosessin välivaiheiden osalta kunnioittaen samalla EU:n jäsenmaiden oikeuksia.

Aion tehdä tiivistä yhteistyötä komission puheenjohtajan ja muiden komission jäsenten kanssa varmistaakseni, että laajentumisen edellyttämät institutionaaliset uudistukset ovat EU:n laajempien tavoitteiden mukaisia. Toimielinten välisen yhteistyön vahvistaminen erityisesti komission, Euroopan parlamentin ja neuvoston välillä on olennaisen tärkeää, ja lupaan edistää tätä.

Kuten edellä jo totesin, kansalaisilla ja kansalaisyhteiskunnalla on tärkeä rooli unionin valmistautumisessa laajentumiseen. Tässä yhteydessä aion painottaa, että laajentumiseen liittyvästä kehityksestä on viestittävä kansalaisille selkeästi ja avoimesti, ja kansalaisten ääntä on kuultava sekä EU:ssa että laajentumiskumppanimaissa.

Ihmisoikeuksien alivaliokunnan kysymys

10. Aiotteko lisätä Euroopan unionin tukea kansalaisyhteiskunnan toimijoille ja demokraattisille voimille, jotka edistävät ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja perusarvoja laajentumismaissa ja muissa vastuualueeseenne kuuluvissa maissa? Mitä konkreettisia toimenpiteitä ehdotatte tältä osin toteutettavaksi?

Kuten henkilöhistoriani ja toimintani kansalaisaktivistina osoittaa, tämä asia on erityisen lähellä sydäntäni. Kansalaisyhteiskunta on jokaisen terveen demokratian ytimessä. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, lupaan tehdä kaiken voitavani edistääkseni näiden keskeisten toimijoiden voimaannuttamista kaikilla tasoilla. Komissio tukee jo nyt aktiivisesti valmiuksien kehittämisalotteita ja antaa taloudellista tukea kansalaisyhteiskunnan organisaatioille tavoitteenaan parantaa niiden kykyä edistää oikeudellisia uudistuksia, osallistua päätöksentekoon ja valvoa viranomaisten vastuuvollisuutta. Mainitsen esimerkkinä Ukrainan tukivälineen III pilarin, jonka avulla komissio varmistaa jatkuvan tuen ihmisoikeuksien puolustajille, korruption vastustajille ja muille ruohonjuuritason toimijoille, jotka edustavat maan elinvoimaista ja aktiivista kansalaisyhteiskuntaa. Nyt sen keskiössä on myös Ukrainan liittymisprosessi.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehostaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta nämä organisaatiot voivat toimia turvallisessa ja suotuisassa ympäristössä ilman tarpeettomia rajoituksia. Jos tämä ei ole niille mahdollista, EU:n on löydettävä keinoja tukea niitä tavalla, joka ei vaaranna ihmisten henkeä tai toimeentuloa. Olemme sen velkaa heille, jotka puolustavat rohkeasti EU:n arvoja, vaikka siihen liittyisi merkittäviä henkilökohtaisia riskejä. Teen jatkuvaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan, riippumattomien tiedotusvälineiden ja ihmisoikeuksien puolustajien kanssa, jotta heidän äänensä saadaan kuuluviin ja jotta heidän huolenaiheisiinsa vastataan. Rahoitusvälineistä annettavan teknisen tuen ja valmiuksien kehittämisen tuen on hyödytettävä myös kansalaisyhteiskuntaa kaikissa laajentumisprosessissa mukana olevissa maissa ja itäisissä naapurimaissa.

Sananvapaus ja tiedotusvälineiden vapaus ovat demokraattisen yhteiskunnan peruskiviä ja EU:n perusarvoja. Siksi ne ovat keskeinen tekijä liittymisprosessissa, ja niiden toteutuminen on tärkeä välitavoite, jonka on täytyttävä liittymisneuvottelujen oikeusvaltiota koskevien lukujen yhteydessä. Vierailuillani laajentumisprosessissa mukana oleviin maihin ja itäisen kumppanuuden maihin aion tavata kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen edustajia eri aloilta, esimerkiksi sellaisten järjestöjen edustajia, jotka edistävät naisten oikeuksia ja marginalisoituneita ryhmiä, kuten vammaisia, vähemmistöjä ja hlbtqi-henkilöitä.

Aion myös jatkaa poliittista vuoropuhelua kumppanimaiden hallitusten kanssa muun muassa ihmisoikeuksista, vaikka poliittinen ympäristö ei olisikaan tähän suotuisa. Maissa, joissa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet ovat kaventuneet, EU:n edustustot seuraavat jatkuvasti tilanteen kehittymistä paikan päällä ja tietävät, mitkä kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja mediaorganisaatiot ovat riippumattomia ja mitkä taas ovat valtiollisen vaikutusvallan alla. Aion myös hyödyntää arvostettujen järjestöjen ja kumppaneiden, kuten Euroopan neuvoston sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) ja sen demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ODIHR) tekemää työtä, jolla edistetään kansalaisaktivismia ja demokraattista osallistumista haastavissa toimintaympäristöissä.

Varmistan, että EU:n rahoitustuen saajat kunnioittavat EU:n arvoja, muun muassa ihmisoikeuksia, demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusarvoja. Toimintaamme ohjaavia periaatteita ovat sidosryhmien kuuleminen ja vahingon välttämisen periaate. Näin komissio voi laatia EU:lle perusarvojen mukaisia toimia ja puuttua mahdollisiin ihmisoikeusloukkauksiin.